

Täysistunto

Torstai 22.11.2018 klo 16.00—19.08

2.3. Suullinen kysymys Jemenin rauhanprosessin edistämisestä (Emma Kari vihr)

Suullinen kysymys SKT 189/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Seuraava kysymys, vihreä eduskuntaryhmä, Emma Kari.

Keskustelu

16.35 **Emma Kari vihr:** Arvoisa puhemies! Täällä keskusteltiin aikaisemmin lasten oikeuksista. Jemeniä on kutsuttu maailman pahimmaksi paikaksi olla lapsi. Nälänhätä uhkaa yli 5:tä miljoonaa jemeniläislasta. Maahan tarvitaan välitön tulitauko ja rauha. On hyvä, jos hallituksessa on vihdoinkin tultu siihen tulokseen, ettei edellytyksiä uusille asevientiluvuille Saudi-Arabiaan enää ole. Tämä järjetön sota on täysin ihmisen aikaansaamaa, ja vain ihmiset pystyvät sen lopettamaan.

Ulkoministeri Soini, Suomella on tunnetusti paljon rauhanvälityksen osaamista. Millä tavalla Suomi aikoo toimia rauhanprosessin edistämiseksi Jemenissä, ja voisiko Suomi olla aloitteellinen esimerkiksi asevientikiellossa koko Euroopan laajuisesti?

16.36 **Ulkoministeri Timo Soini** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä kysymys on erittäin ajankohtainen ja tärkeä. Tosiaan hallitus on tänään käsitellyt asevientä, ja vallitsevassa tilanteessa uusille asevientiluvuille Arabiemiraatteihin ja Saudi-Arabiaan ei nähdä tarvetta. Eli tämä päätös on selvä, ja meidän harkintamme perustuu tietysti aina myös kansainväliseen tapauskohtaiseen harkintaan ja EU:n asevientikriteereihin.

Tämä Jemenin kysymys on äärimmäisen tärkeä. Siinä on nyt lievää toiveikkuutta. Viime viikolla, tasan viikko sitten, puhuin tästä USA:n ulkoministerin Mike Pompeon kanssa, ja hän sanoi silloin, että jotain on tapahtumassa. No, nyt maanantaina me saimme tietää, että myönteistä kehitystä tulitauon puitteissa on tapahtumassa. Myös EU:n ulkoministerit kävivät tästä keskustelun viime maanantaina Brysselissä, ja Suomi tekee kaikkensa ja antaa kaiken mahdollisen tukensa sille, että rauhanprosessi saadaan aikaiseksi ja että tappaminen Jemenissä loppuu.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.37 **Emma Kari vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Päätös aseviennin lopettamisesta on ehdottoman oikea, ja jokainen pienikin valonpilkahdus Jemenistä on ehdottoman tarpeen. Maassa on meneillään maailman pahin humanitäärinen kriisi: 22 mil-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2018 vp

joonaa ihmistä tarvitsee kipeästi humanitääristä apua. Lähes 2 miljoonaa pikkulasta kärsii akuutista aliravitsemuksesta. 85 000:n alle 5-vuotiaan lapsen pelätään kuolleen nälkään ja sairauksiin konfliktin seurauksena. Pelastakaa Lapset -järjestön mukaan jokaista pommeihin ja luoteihin kuollutta lasta kohden kymmenet kuolevat nälkään. Tämä olisi täysin es-tettävissä, mutta sitä varten Jemeniin tarvitaan pikaisesti lisäapua. Kysyisinkin ministeri Virolaiselta: aikooko Suomi nyt lisätä omaa humanitääristä apuaan Jemeniin?

16.38 Ulkoministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vas-taan tähän kysymykseen rauhan saamisesta ja siitä tilanteesta.

Nyt on tärkeää, että on saatu tulitauko ja tehdään kaikki sen puolesta, että tulitauko pi-tää, koska vain tulitauko takaa sen, että me voimme saada avun perille, siis varmistaa avun perillemenon. Sen takia on äärimmäisen tärkeää, että neuvottelupöytään päästään, ja Ruot-si on luvannut isännöidä näitä neuvotteluja. Nyt on kaiken kaikkiaan kaikista tärkeintä, että kaikki osapuolet tulevat Ruotsiin ja aloittavat nämä neuvottelut. Puhuin tästä Margot Wallströmin, Ruotsin ulkoministerin, kanssa, ja hän sanoi, että heillä on kaikki valmiudet tehdä näin. Ja vihdosta viimein YK:n turvaneuvostokin ja sen viisi pysyvää jäsenmaata ovat lähteneet tässä asiassa liikkeelle. Nämä ovat hyviä asioita. Apua tarvitaan pikaisesti, mutta se tilanne on äärimmäisen hauras siellä. Ja ikävä kyllä siellä on tahoja, jotka hyöty-vät sodasta ja käyvät kyynisesti tätä sotaa omien poliittisten päämääriensä takia. Mutta nyt on kansainvälisen yhteisön tärkeää reagoida, ja Suomen pitää olla siinä mukana, niin kuin on ollut.

16.40 Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Anne-Mari Virolainen (vastauspuheen-vuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kari, te kuvasitte tämän katastrofaalisen tilan-teen juuri niin karmealla tavalla kuin se on meidän silmiemme edessä ollut televisioruutu-jen kautta. Ministeri Soini kertoi niistä seuraavista askeleista, mitä ollaan ottamassa, jotta sinne saadaan rauha aikaiseksi.

Suomi on koko ajan ollut tilanteessa mukana. Me olemme tänä vuonna antaneet sinne 3 miljoonaa euroa, jotka on toimitettu UNHCR:n, Maailman ruokajärjestön ja Punaisen Ris-tin kansainvälisen järjestön kautta. Senpä takia nämä ovat valikoituneet meidän yhteistyö-kumppaneiksemme, että he pystyvät myös todistettavasti näyttämään sen, että se apu me-nee perille.

Te kysytte siitä tulevasta. Ne päätökset tehdään sitten aina tapauskohtaisesti, mutta us-kaltaisin jo tässä arvioida niin, että ne päätökset tulevat kyllä olemaan myönteisiä.